

(13) ในกรณีพื้นที่ที่เกิดเหตุอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ แต่พื้นที่บริเวณดังกล่าวไม่เป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ให้ส่งมอบคดีและของกลางให้กับหน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบพื้นที่ตามกฎหมายนั้น ๆ หรือข้อตกลงระหว่างกรม เพื่อรับไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

(14) รายงานผู้บังคับบัญชาทราบ

(15) ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดได้นำพืชผลอาสิน สิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งอื่นใด เข้าไปปลูกในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ หรือในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบที่ตรวจยึด ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบคดี

(16) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจยึดดำเนินการสืบสวนหาเบาะแสของผู้กระทำความผิด และรวบรวมพยานหลักฐานส่งให้พนักงานสอบสวนเพิ่มเติม เพื่อให้ตัวผู้กระทำความผิด มาดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

(17) ให้เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานผู้รับผิดชอบคดีประสานพนักงานสอบสวน หรือ พนักงานอัยการ เพื่อขอทราบผลการดำเนินคดี แล้วรายงานผู้บังคับบัญชาทราบเป็นระยะ ๆ จนกว่า คดีจะถึงที่สุด

2. การบุกรุกแผ้วถางป่าที่ไม่มีการตัดโค่นไม้ขนาดใหญ่ ในพื้นที่บุกรุก แบ่งเป็น 2 กรณี

2.1 กรณีพบตัวผู้กระทำความผิด ดำเนินการทำนองเดียวกันกับข้อ 1.1 ยกเว้นข้อ 1.1 (6) และการแจ้งข้อกล่าวหาตามข้อ 1.1 (9) ให้แจ้งข้อกล่าวหาตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 มาตรา 54 กรณีความผิดตาม พ.ร.บ. อื่น ๆ คงเดิม

2.2 กรณีไม่พบตัวผู้กระทำความผิด ดำเนินการทำนองเดียวกันกับข้อ 1.2 ยกเว้นข้อ 1.2 (4) และการแจ้งข้อกล่าวหาตามข้อ 1.2 (7) ให้แจ้งข้อกล่าวหาตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 มาตรา 54 กรณีความผิดตาม พ.ร.บ. อื่น ๆ ให้แจ้งข้อกล่าวหาตามเดิมแล้วแต่กรณี

3. การบุกรุกแผ้วถางพื้นที่ป่าชายเลน

ซึ่งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรือเขตอุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า และพื้นที่ป่าชายเลน ในเขตพื้นที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ให้ดำเนินการตามข้อ 1 หรือข้อ 2 ตามแต่กรณี

**ส่วนยุทธการดับป้องกันและปราบปราม
สำนักป้องกัน ปราบปราม และควบคุมไฟป่า
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
61 ก.พทลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร
กรุงเทพมหานคร 10900 โทร 0-25797582**

**แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการ
ดำเนินคดี**

**กรณีการกระทำความผิด
เกี่ยวกับพื้นที่ป่า**

การกระทำความผิดเกี่ยวกับพื้นที่ป่า

1. การบุกรุกแผ้วถางป่า และมีการตัดโค่นไม้ขนาดใหญ่ในพื้นที่ บุกรุก แบ่งเป็น 2 กรณี

1.1 กรณีพบตัวผู้กระทำความผิด

- (1) แสดงตนเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่
- (2) ขอดูเอกสารหลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์
- (3) ถ่ายภาพผู้กระทำความผิดในพื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุก และ
พฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้กระทำความผิด
- (4) ตรวจสอบจุดที่ตั้งบริเวณที่เกิดเหตุ
- (5) ตรวจสอบพื้นที่เกิดเหตุว่าพื้นที่ป่าถูกบุกรุกทำลายไป
มีเนื้อที่ จำนวนเท่าใด คิดเป็นค่าเสียหายต่อรัฐเป็นเงินเท่าไร
- (6) ตรวจสอบชนิด วัตถุประสงค์ นับจำนวน คำนวณปริมาตร
และค่าภาคหลวง จัดทำบัญชีไม้ที่ถูกตัด โค่นและมีขนาด โด
พที่จะนำไปใช้เป็นสินค้าได้ แล้วยึดไม้ดังกล่าวไว้เป็น
ของกลาง โดยประทับตราแสดงการตรวจยึด
- (7) ถ่ายภาพอุปกรณ์การกระทำความผิดและจัดทำบัญชีไว้เป็นหลักฐาน
- (8) แจ้งผู้ถูกจับว่า “เขาต้องถูกจับ”
- (9) แจ้งข้อกล่าวหาตามฐานความผิดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
ให้ผู้ถูกจับทราบ
- (10) แจ้งสิทธิ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
มาตรา 83 ให้ผู้ถูกจับทราบ
- (11) จัดทำบันทึกการตรวจจับกุมไว้เป็นหลักฐานใน
เบื้องต้น โดยให้ลงรายละเอียด ตั้งแต่ (1)-(10) ไว้ในบันทึกการ
ตรวจจับกุม
- (12) จัดทำแผนที่สังเขปแสดงบริเวณที่เกิดเหตุ
- (13) รวบรวมเอกสารหลักฐานสนับสนุนข้อกล่าวหา

(14) ควบคุมตัวผู้ถูกจับพร้อมนำของกลาง บันทึกการตรวจ
จับกุม และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

(15) ขอลักษณะการแจ้งความดำเนินคดีแล้วจากพนักงานสอบสวน

(16) ขอรับของกลางที่ไม่ใช่อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และวัตถุ
ระเบิดมาเก็บรักษาตามข้อตกลงระหว่างกระทรวง มหาดไทยกับ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การปฏิบัติเกี่ยวกับของกลางใน
คดีความผิดเกี่ยวกับป่าไม้

(17) ในกรณีพื้นที่เกิดเหตุอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ แต่พื้นที่
บริเวณดังกล่าวไม่พื้นที่อนุรักษ์ ให้หน่วยงานผู้จับกุมส่งมอบคดีและ
ของกลางให้กับหน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบพื้นที่ตามกฎหมาย
นั้น ๆ รับไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

(18) รายงานผู้บังคับบัญชาทราบ

(19) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้จับกุมดำเนินการสรุปข้อเท็จจริง
และรวบรวมเอกสาร หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด เพื่อ
ดำเนินการฟ้องคดีแพ่ง รายงานผู้บังคับบัญชา ซึ่งพนักงาน
เจ้าหน้าที่ดังกล่าวสังกัดแล้วแต่กรณีภายใน 30 วัน นับแต่วันจับกุม
ผู้กระทำความผิด แล้วให้ผู้ได้รับรายงานดังกล่าวจัดส่งให้แก่กรม
ภายใน 15 วัน นับแต่วันได้รับรายงาน เพื่อดำเนินการฟ้องคดีแพ่งเรียก
ค่าเสียหายจากผู้กระทำความผิดต่อไป

(20) ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดได้นำพืชผลอาสิน สิ่งปลูก
สร้าง หรือสิ่งอื่นใด เข้าไปปลูกในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ หรือในพื้นที่
ป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบที่ตรวจยึด ให้หน่วยงาน
ผู้รับผิดชอบคดี ดำเนินการพิจารณาใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกันพื้นที่
นั้นๆ

(21) ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบคดี ประสานพนักงานสอบสวน
เพื่อให้ข้อมูลประกอบการดำเนินคดี และติดตามความคืบหน้าใน
การดำเนินคดีแล้วรายงานผู้บังคับบัญชาทราบเป็นระยะ ๆ จนกว่า
คดีจะถึงที่สุด

1.2 กรณีไม่พบตัวผู้กระทำความผิด หรือจับกุมตัวผู้กระทำความผิดไม่ได้

- (1) ถ่ายภาพพื้นที่บริเวณเกิดเหตุ
- (2) ตรวจสอบจุดที่ตั้งบริเวณที่เกิดเหตุว่าอยู่บริเวณใด
- (3) ตรวจสอบพื้นที่เกิดเหตุว่าพื้นที่ป่าถูกบุกรุกทำลายไป
มีเนื้อที่จำนวนเท่าใด คิดเป็นค่าเสียหายต่อรัฐเป็นเงินเท่าไร
หรือมีการกระทำการอื่นใดในพื้นที่ดังกล่าวอีกบ้าง
- (4) ตรวจสอบชนิด วัตถุประสงค์ นับจำนวน คำนวณปริมาตรและ
ค่าภาคหลวง จัดทำบัญชีไม้ที่ถูกตัด โค่นและมีขนาด โดพที่จะ
นำไปใช้เป็นสินค้าได้ แล้วยึดไม้ดังกล่าวไว้เป็นของกลาง (ถ้า
มี) โดยประทับตราแสดงการตรวจยึด
- (5) ถ่ายภาพอุปกรณ์การกระทำความผิดและจัดทำบัญชีไว้เป็น
หลักฐาน พร้อมตรวจยึดไว้เป็นของกลาง
- (6) พิจารณาว่าการกระทำในครั้งนี้เป็นการกระทำความผิดตาม
กฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ อนุรักษ์ และฐานใดบ้าง เพื่อจะได้
บันทึกไว้ในบันทึกการตรวจยึด
- (7) จัดทำบันทึกการตรวจยึดไว้เป็นหลักฐานในเบื้องต้น
- (8) จัดทำแผนที่สังเขปแสดงบริเวณที่เกิดเหตุ
- (9) รวบรวมเอกสารหลักฐานสนับสนุนข้อกล่าวหา
- (10) นำเรื่องราวพร้อมของกลาง และเอกสารที่เกี่ยวข้อง
ส่งพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบพื้นที่ เพื่อสืบสวนสอบสวน
หาตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป
- (11) ขอลักษณะการแจ้งความดำเนินคดีแล้วจากพนักงาน
สอบสวน
- (12) ขอรับของกลางที่ไม่ใช่อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และ
วัตถุระเบิดมาเก็บรักษา ตามข้อตกลงระหว่างกระทรวง
มหาดไทยกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การปฏิบัติ
เกี่ยวกับของกลางในคดีความผิดเกี่ยวกับป่าไม้